* J B G - 0 0 2 - 0 0 2 1 0 4 *

JBG-002-002104 Seat No. ________

M. Com. (Sem. I) (CBCS) Examination

December – 2019

Accounting & Taxation : Paper - I

(Old Course)

Faculty Code : 002
Subject Code : 002104

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **70**

સુચના :

(૧) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુના અંક જે તે પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

૧ ખુશવંત લિ. નું તા. ૩૧–૩–૨૦૧૮ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે: ૨૦

મૂડી–દેવા	રૂ.	મિલ્કત–લેણાં	રૂ.
ઇક્વિટી શેરમૂડી	૧૨,૦૦,૦૦૦	જમીન–મકાન	૯,૦૦,૦૦૦
૧૦%ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	૬,૦૦,૦૦૦	યંત્રો	૬,૦૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૪,૮૬,૦૦૦	રોકાણો	૩,૦૦,૦૦૦
૧૫%ના ડિબેન્ચર્સ	૬,૦૦,૦૦૦	સ્ટોક	૪,૦૦,૦૦૦
લેણદારો	૪૮,૦૦૦	દેવાદારો	૮,૦૦,૦૦૦
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	૭૨,૦૦૦	લેણીહૂંડી	૬૦,૦૦૦
કરવેરા જોગવાઈ	૬૦,૦૦૦	હાથ પર રોકડ	૧,૨૦,૦૦૦
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	૧,૨૦,૦૦૦	પ્રાથમિક ખર્ચા	૬,૦૦૦
	૩૧,૮૬,૦૦૦		૩૧,૮૬,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

(૧) જમીન–મકાનની ચોપડે કિંમત તેની બજાર કિંમતના ૫૦% છે. હવેથી જમીન–મકાન બજાર કિંમતે દર્શાવવાના છે.

(૨) સ્ટોક પૈકી ૫૦% સ્ટોકની કિંમત ૨૫% ઓછી છે.

(૩) રોકાણો પૈકી ૧/૩ ભાગના રોકાણો ધંધાની બહારના છે.

(૪) વ્યાજ–કરવેરા પહેલાનો નફો રૂ. ૭,૨૦,૦૦૦ છે.

(૫) નફા–નુકશાન ખાતું તૈયાર કરતી વખતે નીચેની વિગતો ધ્યાને લેવામાં આવી છે:

- ધંધા બહારના રોકાણોની આવક રૂ.૧૦,૦૦૦
- ઘાલખાધ પરત રૂ.૬,૦૦૦
- યંત્ર વેચાણની ખોટ રૂ.૧૪,૦૦૦
- બેંક ઓવરડ્રાફ્ટનું વ્યાજ રૂ.૮,૦૦૦

ઉપરની વિગતો પરથી નીચેની ગણતરી કરો :

(૧) કુલ રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર

(૨) ચોખ્ખી રોકાયેલી મૂડી પર વળદરનો દર

(૩) માલિકીની મૂડી પર વળતરનો દર.

અથવા

૧ ધ્યેય લિ. નું તા. ૩૧–૩–૨૦૧૮ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : ૨૦

મૂડી–દેવા	રૂ.	મિલકત–લેણાં	રૂ.
ભરપાઇ શેરમૂડી :		જમીન–મકાન	૧,૫૯,૬૮૦
૨૦,૦૦૦ ઇક્વિટી શેર	૨,૦૦,૦૦૦	ગૌણ કંપનીના	૬૪,૦૦૦
દરેક રૂ.૧૦ નો પૂર્ણ		શેરમાં રોકાણ	
ભરપાઇ		યંત્રો	૩,૨૦,૦૦૦
૨,૮૦૦ પ્રેફરન્સ શેર	૨,૮૦,૦૦૦	લાંબા ગાળાના રોકાણો	૫૬,૦૦૦
દરેક રૂ.૧૦૦નો પૂર્ણ		સ્ટોક	૧,૫૩,૬૦૦
ભરપાઇ		દેવાદારો	૪,૮૦,૦૦૦
શેર પ્રીમિયમ	૪૪,૮૮૦	રોકડ સિલક	૧૬,૦૦૦
નફા–નુકશાન ખાતું	૨,૦૯,૬૦૦	પ્રાથમિક ખર્ચા	૪,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૧,૧૨,૦૦૦		
૯%ના ડિબેન્ચર્સ	૨૨,૪૦૦		
લેણદારો	૩,૦૬,૦૦૦		
લાંબા ગાળાની બેંક લોન	૮,૦૦૦		
સૂચિત ડિવિડન્ડ	૨૭,૨૦૦		
દેવીહૂંડી	૪૩,૨૦૦		
	૧૨,૫૩,૨૮૦		૧૨,૫૩,૨૮૦

વધારાની માહિતી :–

(૧) જમીન–મકાનની પુનઃ સ્થાપના કિંમત રૂ. ૨,૯૦,૮૦૦ છે.

(૨) ગૌણ કંપનીમાં શેરોના રોકાણની વર્તમાન કિંમત રૂ.૮૦,૦૦૦ છે.

(૩) રોકાણોની કિંમત રૂ.૬૨,૪૦૦ ગણવાની છે.

(૪) કરવેરા પહેલાનો નફો રૂ.૨,૪૦,૦૦૦ છે.

(૫) રૂ.૮૦૦ની કિંમતના સ્ટોક બગડી ગયેલ છે, જેનો સમાવેશ ઉપર દર્શાવેલ સ્ટોકમાં થયેલો છે.

(૬) જમીન–મકાનની પુનઃ સ્થાપના કિંમત પર વધારાનો ઘસારો રૂ.૯,૧૨૦ ગણવાનો બાકી છે.

(૭) ગયા વર્ષના વેચાણ પર થયેલ રૂ.૪,૦૦૦ નો નફો ચાલુ વર્ષના નફામાં સમાયેલ છે.

(૮) ચાલુ વર્ષનો નફો ગણતી વખતે બેંક લોનનું વ્યાજ રૂ.૪૦૦ બાદ કરેલ છે.

(૯) મોટર કારના વેચાણની ખોટ રૂ.૪૦૦ નફા–નુકશાન ખાતે ઉધારેલ છે.

ઉપરની માહિતી પરથી નીચે મુજબ ગણતરી કરો :

(૧) કુલ રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર

(૨) ચોખ્ખી રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર

(૩) માલિકીની મૂડી પર વળતરનો દર.

૨ રૂબલ લિ. નું તા. ૩૧-૩-૨૦૧૮ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે: ૨૦

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો		રૂ.
ઇક્વિટી શેર મૂડી	૧૦,૦૦૦	કાયમી મિલકતો	૩૬,૦૦૦	
૧૦%ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	૨,૦૦૦	બાદ: ઘસારા	૧૦,૦૦૦	૨૬,૦૦૦
અનામતો	૮,૦૦૦	જોગવાઈ		
૧૦%ના ડિબેન્ચર્સ	૧૪,૦૦૦	૧૦%ની સરકારી જામીનગીરીઓ		૩,૦૦૦
લેણદારો	૧,૨૦૦	સ્ટોક		૬,૦૦૦
દેવીહૂંડી	૨,૦૦૦	દેવાદારો		૪,૦૦૦
ચૂકવવાના બાકી ખર્ચ	૨૦૦	રોકડ		૧,૦૦૦
કરવેરા જોગવાઈ	૨,૬૦૦			
	૪૦,૦૦૦			૪૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી :-

(૧) ચોખ્ખું વેચાણ રૂ. ૬૦,૦૦૦

(૨) કર પહેલાની ચોખ્ખી આવક રૂ. ૪,૦૦૦

(૩) વેચેલ માલની પડતર રૂ. ૫૧,૬૦૦

(૪) કર બાદની ચોખ્ખી આવક રૂ. ૨,૦૦૦

નીચે દર્શાવેલા ગુણોતરોની ગણતરી કરો :

(i) ચાલુ ગુણોત્તર (ii) દેવા-ઇક્વિટી ગુણોત્તર

(iii) માલિકી ગુણોત્તર (iv) કાચા નફાનો ગુણોત્તર

(v) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર (vi) કાર્યકારી ગુણોત્તર

(vii) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર

(viii) સરેરાશ ઉઘરાણીનો સમયગાળો

(ix) મૂડી ગિયરીંગ ગુણોત્તર

(x) પ્રવાહી ગુણોત્તર

અથવા

૨ ઉદય લિ. નું સંચાલક મંડળ આપને નીચે દર્શાવેલા અંદાજી રકમો અને ગુણોત્તરો પરથી તા. ૩૧-૩-૨૦૧૯ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટેનું અંદાજી વેપાર ખાતું, નફા-નુકશાન ખાતું અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરવાનું જણાવે છે. ૨૦

(૧) કાચા નફાનો ગુણોત્તર ૨૫%

(૨) સ્ટોક ચલન દર ૫ વખત

(૩) દેવાદારો પાસેથી ઉઘરાણીનો સરેરાશ સમય ૩ માસ

(૪) લેણદાર ગુણોત્તર ૩ માસ

(૫) ચાલુ ગણોત્તર ૨:૧

(૬) કાયમી મિલકતો અને રોકાયેલી મૂડીનો ગુણોત્તર ૮૦%

(૭) મૂડી ગિયરીંગ ગુણોત્તર ૩૦%
(પ્રેફરન્સ શેર + ડિબેન્ચર અને ઇક્વિટી શેર વચ્ચે)

(૮) ચોખ્ખો નફો અને ઇક્વિટી શેરમૂડીનો ગુણોત્તર ૧૦%

(૯) સામાન્ય અનામત અને નફા-નુકશાન ખાતાનો ઇક્વિટી શેરમૂડી સાથે ગુણોત્તર ૨૫%

(૧૦) પ્રેફરન્સ શેરમૂડી અને ડિબેન્ચરનો ગુણોત્તર ૨:૧

(૧૧) વેચેલ માલની પડતરમાં ૫૦% હિસ્સો માલ–સામાનનો છે.

(૧૨) કાચો નફો રૂ. ૨૫,૦૦,૦૦૦

(૧૩) કુલ મિલકતો રૂ. ૧,૨૦,૦૦,૦૦૦

૩ નીચેની માહિતી પરથી મૂલ્ય વૃદ્ધિ પત્રક તૈયાર કરો. ૧૫

વરૂણ લિ. નું ઊપજ–ખર્ચનું પત્રક

વિગત	રૂ.
વેચાણ	૧,૦૦,૦૦,૦૦૦
બાદ: માલ સામાન ખર્ચ (વેચાણના %)	૩૦%
મજૂરી (વેચાણના %)	૨૦%
સેવાઓની ખરીદી (વેચાણના %)	૧૦%
ઘસારો (વેચાણના %)	૧૦%
વ્યાજ (વેચાણના %)	૧૦%
કરવેરા પહેલાનો નફો	૨૦,૦૦,૦૦૦
બાદ: કરવેરા જોગવાઈ (૬૦%)	૧૨,૦૦,૦૦૦
કરવેરા બાદનો નફો	૮,૦૦,૦૦૦
બાદ: ડિવિડન્ડ ચુકવ્યું	૬,૦૦,૦૦૦
રાખી મૂકેલી કમાણી	૨,૦૦,૦૦૦

અથવા

૩ મૂલ્ય વૃદ્ધિ એટલે શું ? કુલ મૂલ્ય વૃદ્ધિ અને ચોખ્ખી મૂલ્ય વૃદ્ધિનો ખ્યાલ સમજાવો. મૂલ્ય વૃદ્ધિના ખ્યાલની ઉપયોગિતા વિશે ચર્ચા કરો. ૧૫

૪ (અ) આર્થિક મૂલ્યવૃદ્ધિ એટલે શું ? તેની ગણતરી કેવી રીતે થાય છે ? ૮

(બ) બજાર મૂલ્યવૃદ્ધિનો ખ્યાલ સમજાવી તેની ઉપયોગિતા વર્ણવો. ૭

અથવા

૪ બેલેન્સ્ડ સ્કોરકાર્ડ એટલે શું ? તેનું મહત્વ તેમજ મર્યાદાઓ સમજાવો. ૧૫

ENGLISH VERSION

Instructions :

(1) All questions are compulsory.

(2) Figures to the right indicate marks.

1 The Balance Sheet of Khushwant Ltd. as on 31-3-2018 is as under : **20**

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Equity Share Capital	12,00,000	Land-Building	9,00,000
10% Preference	6,00,000	Machineries	6,00,000
Share Capital		Investments	3,00,000
General Reserve	4,86,000	Stock	4,00,000
15% Debentures	6,00,000	Debtors	8,00,000
Creditors	48,000	Bills receivables	60,000
Provident Fund	72,000	Cash in hand	1,20,000
Provision for Taxes	60,000	Preliminary Expenses	6,000
Bank Overdraft	1,20,000		
	31,86,000		31,86,000

Additional Information :

(1) The book value of land-building is 50% of its market value. New market value is to be considered.

(2) The value of 50% of stock is 25% less.

(3) 1/3rd of the investments are made outside the business.

(4) Profit before interest and tax is Rs. 7,20,000.

(5) Profit and loss account prepared for the year includes the following :

- Income from investments outside the business Rs. 10,000.
- Bad Debts recovered Rs.6,000
- Loss on sales of machinery Rs. 14,000
- Interest on bank overdraft Rs. 8,000.

From the above information, find out :

(1) Rate of return on Gross Capital Employed

(2) Rate of return on Net Capital Employed

(3) Rate of return on Owner's Capital.

OR

1 The Balance Sheet of Dhyey Ltd. as on 31-3-2018 is as under : **20**

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Paid-up Share Capital :		Land-Building	1,59,680
20,000 Equity Shares of Rs. 10 each, fully paid	2,00,000	Shares of subsidiary company	64,000
2,800 Preference shares of Rs.100 each fully paid	2,80,000	Plant-Machinery	3,20,000
		Stock	1,53,600
		Debtors	4,80,000
Share premium	44,880	Cash Balance	16,000
Profit and loss A/c	2,09,600	Preliminary Expenses	4,000
General Reserve	1,12,000	Long-term investment	56,000
9% Debentures	22,400		
Creditors	3,06,000		
Long term bank loan	8,000		
Proposed Dividend	27,200		
Bills Payable	43,200		
	12,53,280		12,53,280

Additional Information :-

(1) Re-establishment price of land-building is Rs. 2,90,800.

(2) Value of shares of subsidiary company is estimated at Rs. 80,000 at present.

(3) Investment are valued at Rs. 62,400.

(4) Net profit before tax is Rs. 2,40,000.

(5) Stock of Rs. 800 has become obsolete, which is included in the above mentioned stock.

(6) Additional depreciation of Rs. 9,120 is to be charged on land building on the basis of re-establishment.

(7) Profit of Rs. 4,000 on the sales of last year is included in this year's profit.

(8) Interest on bank loan Rs. 400 is deducted while deciding the profit of the current year.

(9) Loss on sales of motor-car Rs. 400 has been debited to profit and loss account.

From the above information, calculate the following :

(1) Rate of return on total capital employed.

(2) Rate of return on net capital employed.

(3) Rate of return on owner's capital.

2 Following is the Balance Sheet of Rubal Ltd. as on 31-3-2018 : **20**

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Equity Share Capital	10,000	Fixed Asset 36,000	
10% Preference Share Capital	2,000	Less :	
Reserves	8,000	Provision 10,000	
10% Debentures	14,000	for Depreciation	26,000
Creditors	1,200	10% Govt.	
Bills Payable	2,000	Securities	3,000
Outstanding Expenses	200	Stock	6,000
Provision for taxes	2,600	Debtors	4,000
		Cash	1,000
	40,000		40,000

Additional Information :-

(1) Net sales Rs. 60,000

(2) Net income before tax Rs. 4,000

(3) Cost of goods sold Rs. 51,600

(4) Net income after tax Rs. 2,000

Calculate the following ratios :

(i) Current ratio

(ii) Debt equity ratio

(iii) Proprietary ratio

(iv) Gross profit ratio

(v) Net profit ratio

(vi) Operating ratio

(vii) Return on capital employed

(viii) Average collection period

(ix) Capital gearing ratio

(x) Liquid ratio

OR

2 The management of Uday Ltd. requires you to project a Trading A/c, Profit and Loss A/c and Balance sheet on the basis of following estimated figures and ratios for the next financial year ending 31-3-2019. **20**

(1)	Gross profit ratio	25%
(2)	Stock turnover ratio	5 times
(3)	Average Debt collection period	3 months
(4)	Creditor's velocity	3 months
(5)	Current ratio	2:1
(6)	Fixed assets to capital employed	80%
(7)	Capital gearing ratio (Preference Shares and Debentures to Equity)	30%
(8)	Net profit to equity share capital	10%

(9)	General Reserve and Profit and Loss A/c to equity share capital	25%
(10)	Preference share capital to debentures	2:1
(11)	Cost of sales consists of 50% for materials.	
(12)	Gross profit	Rs. 25,00,000
(13)	Total assets	Rs. 1,20,00,000

3 Prepare a value added statement from the following : **15**

Income and Expenditure statement of Varun Ltd.

Particulars	Rs.
Sales	1,00,00,000
Less:	
Cost of materials (% on sales)	30%
Wages (% on sales)	20%
Purchase of services (% on sales)	10%
Depreciation (% on sales)	10%
Interest (% on sales)	10%
Profit before tax	20,00,000
Less: Provision for Taxes (60%)	12,00,000
Profit after tax	8,00,000
Less: Dividend paid	6,00,000
Retained earnings	2,00,000

OR

3 What is value Added ? Explain Gross Value Addition and Net Value Addition. Also discuss the utility of the concept of value addition. **15**

4 (A) What is Economic Value Added ? How is it calculated ? **8**

(B) Explain the concept of market value added and its uses. **7**

OR

4 What is balanced score card ? Explain the importance and limitations of balanced score card. **15**